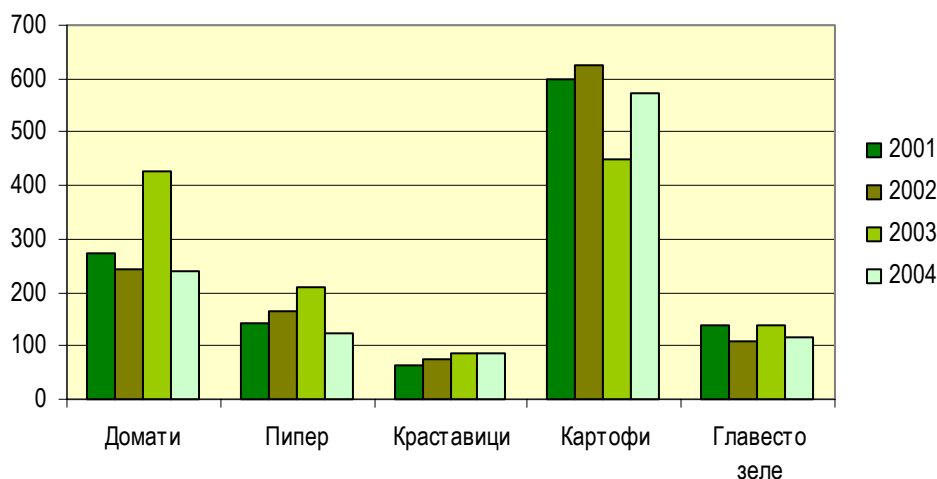

Производство на зеленчуци в България през 2004 година

Зеленчуците, отглеждани в България на открити площи през 2004 година в професионални и малки стопанства, заемат 1 086 хил. дка. Произведени са 573 хил. тона картофи, 237 хил. тона домати, 86 хил. тона краставици и корнишони. Произведена е общо зеленчукова продукция в размер на 1.590 млн. тона.

Графика 1 Сравнение на производството на основни зеленчуци по години (хил.тона)

Площи, заети със зеленчуци – реколта'2004

Основните открити площи, използвани за производство на зеленчуци през 2004 година, са 1 035 хил. дка, като относителният дял на оранжерии е по-малко от 1%. Използваните за производство на зеленчуци открити площи са с 14.7 % по-малко в сравнение с 2003 година.

Около 55 % от откритите площи са концентрирани в Южен централен и Североизточен райони. Основна част от площите на открито заемат картофите (27%), домати (11%) и пиперът (10%).

През 2004 година площите с домати и пипер са намаляват с около 21% в сравнение с предходната година. С 22% са по-малко и площите с краставици. Увеличение се наблюдава на площите с картофи – 3%, на площите с патладжан – с 22%, на площите с леща – с 25%.

Производство на зеленчуци – реколта'2004

Намаленият размер на площите през 2004 година и по-ниският среден добив при някои култури водят до намаление на производството. Около 81% от производството на зеленчуци е концентрирано в южните райони на България. Произведените в Южен централен район картофи, домати, пипер, главесто зеле, краставици и корнишони са с най-голям относителен дял в страната.

Произведени са общо 237 хил. тона домати, което е с 45% по-малко в сравнение с 2003 г. Средният добив от домати възлиза на 1 642 кг/дка при 2 555 кг/дка през 2003 г. (намаление с 36%). С 42% е по-ниско и производството на пипер спрямо 2003 година (с около 26% по-нисък среден добив). Увеличава се производството на патладжан с 24% и на картофи – с 27%.

Таблица 1

Основни площи, използвани за производство на зеленчуци - реколта'2004

Основни площи	Ед. мярка	Използвани площи Реколта'2004 г.
Открити площи	дка	1 035 069
Стъклени оранжерии	дка	3 370
Полиетиленови оранжерии	дка	4 429
Общо оранжерийна площ:	дка	7 799
Обща площ:	дка	1 042 868

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" Наблюдение на производството на зеленчуци през 2004 г.

Таблица 2

Площи, производство и средни добиви от зеленчуци - реколта'2004

Зеленчуци	Открити площи (дка)	Производство (тона)		Средни добиви (кг/дка)
		Общо	От открити площи	
I. Плодови зеленчуци				
Домати	122 658	237 597	201 386	1 642
Пипер	108 001	124 907	122 858	1 138
Патладжан	16 134	40 097	40 077	2 484
Краставици и корнишони	30 942	86 560	55 834	1 804
Тикви	11 641	16 023	15 971	1 372
Дини	61 285	100 176	99 833	1 629
Пъпеш	24 137	27 356	27 321	1 132
Сладка царевица	3 189	1 537	1 537	482
Други плодови зеленчуци (тиквички, бамя)	10 292	18 140	18 109	.
II. Бобови				
Градински фасул - зелен	17 381	14 489	14 409	829
Градински грах - зелен	10 502	3 266	3 266	311
Бакла	823	339	339	412
Фасул	70 198	8 985	8 985	128
Леща	25 694	1 644	1 644	64
Нахут	44 504	3 916	3 916	88
III. Листо-стъблени зеленчуци				
Главесто зеле	51 284	116 862	116 658	2 275
Други листо-стъблени зеленчуци (салати, марули, спанак, магданоз, чубрица, копър, цветно, къдраво и брюкселско зеле, алабаш, броколи, лук - зелен, чесън - зелен)				
	57 921	77 580	76 361	.
IV. Кореноплодни и клубеноплодни				
Картофи	306 755	573 179	573 018	1 868
Моркови	14 223	33 955	33 950	2 387
Лук кромид - зрял	39 896	44 553	44 553	1 117
Чесън-зрял	9 619	5 483	5 483	570
Праз	12 691	19 953	19 950	1 572
Арпаджик	3 041	1 905	1 904	626
Други кореноплодни (ряпа, репички, салатно цвекло, целина, пащърнак)				
	13 271	18 215	18 161	.
V. Ягоди	19 657	11 504	11 499	585
VI. Култивирани гъби	-	1 282	-	-
VII. Други зеленчуци	760	.	.	.
Общо:	1 086 499	1 589 503	1 517 022	.

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци през 2004 г.

Използване на статистическата информация

Резултатите от провежданите от дирекция "Агостатистика" на МЗГ анкети са едни от основните източници на информация при определяне на селскостопанската политика на страната. Тези данни се използват при преговорите за присъединяване на страната към Европейския съюз по глава Земеделие в съответните сектори и служат при определяне на праговете за производство на земеделски продукти в България.

Таблица 3

Площи, производство и средни добиви от зеленчуци - реколта'2004

Райони	Домати	Пипер	Краставици	Патладжан	Тикви	Дини	Пъпеши	Ягоди
<i>Открити площи (дка)</i>								
Северозападен	5 489	4 754	1 413	550	571	4 569	2 283	1 381
Северен централен	9 900	6 243	3 399	570	589	8 772	4 822	2 552
Североизточен	12 793	13 590	6 847	1 075	2 658	20 892	6 958	4 788
Югоизточен	14 761	10 941	6 280	658	2 104	4 597	3 531	.
Южен централен	57 330	54 620	8 637	7 520	3 198	19 427	4 761	9 239
Югозападен	22 385	17 853	4 366	5 761	2 521	3 028	1 782	1 697
България	122 658	108 001	30 942	16 134	11 641	61 285	24 137	19 657
<i>Производство (тона)</i>								
Северозападен	12 216	5 152	2 913	1 241	366	2 037	906	431
Северен централен	21 529	6 137	6 696	1 246	514	9 337	4 675	771
Североизточен	14 004	10 260	7 403	3 120	3 145	34 305	7 019	1 479
Югоизточен	25 367	10 623	13 604	825	3 182	8 708	5 628	.
Южен централен	112 908	72 252	42 031	24 337	5 053	36 504	5 503	6 688
Югозападен	51 573	20 483	13 913	9 328	3 763	9 285	3 625	2 135
България	237 597	124 907	86 560	40 097	16 023	100 176	27 356	11 504
<i>Средни добиви (кг/дка)</i>								
Северозападен	2 155	1 084	1 987	2 257	640	446	397	312
Северен централен	1 978	983	1 315	2 185	872	1 064	969	302
Североизточен	882	753	716	2 902	1 183	1 642	1 009	309
Югоизточен	1 533	958	2 016	1 224	1 512	1 894	1 594	.
Южен централен	1 645	1 289	2 456	3 236	1 563	1 861	1 148	724
Югозападен	1 865	1 146	2 242	1 619	1 493	3 066	2 034	1 256
България	1 642	1 138	1 804	2 484	1 372	1 629	1 132	585

Продължение

Райони	Главесто зеле	Картофи	Моркови	Сладка царевица	Градински фасул-зелен	Фасул-зърно	Лук кромид-зрял	Чесън-зрял
<i>Открити площи (дка)</i>								
Северозападен	2 358	4 472	551	555	51	5 518	3 214	635
Северен централен	3 215	13 552	565	308	869	5 511	3 114	447
Североизточен	7 378	21 846	2 148	235	1 000	26 319	8 221	3 113
Югоизточен	7 284	11 855	1 064	198	1 371	2 831	12 485	2 260
Южен централен	21 436	156 707	4 658	1 153	6 996	23 352	10 170	3 064
Югозападен	9 613	98 323	5 237	740	7 094	6 667	2 692	100
България	51 284	306 755	14 223	3 189	17 381	70 198	39 896	9 619
<i>Производство (тона)</i>								
Северозападен	4 552	5 802	1 891	204	19	678	4 015	90
Северен централен	5 574	25 886	1 198	193	1 042	821	3 652	400
Североизточен	13 199	32 181	2 492	34	539	3 499	6 282	1 641
Югоизточен	16 963	26 806	2 351	64	926	597	16 452	1 666
Южен централен	43 076	267 208	11 837	492	5 905	2 124	12 041	1 670
Югозападен	33 498	215 296	14 186	550	6 058	1 266	2 111	16
България	116 862	573 179	33 955	1 537	14 489	8 985	44 553	5 483
<i>Средни добиви (кг/дка)</i>								
Северозападен	1 930	1 296	3 431	367	380	123	1 249	142
Северен централен	1 723	1 910	2 121	627	1 199	149	1 173	895
Североизточен	1 780	1 473	1 160	144	539	133	764	527
Югоизточен	2 321	2 261	2 208	322	621	211	1 318	737
Южен централен	2 008	1 705	2 541	427	844	91	1 184	545
Югозападен	3 484	2 188	2 708	744	853	190	784	158
България	2 275	1 868	2 387	482	829	128	1 117	570

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци през 2004 г.

Методология за провеждане на наблюдението и представителност на резултатите

Наблюдението на производството на зеленчуци в България през 2004 година се провежда от дирекция "Агростатистика" на Министерството на земеделието и горите в съответствие с нормативните актове на Европейския съюз, регламентиращи статистиката на растениевъдните култури. Целта на анкетата е да се оцени производството, да се определи размерът на площите, заети с пресни зеленчуци за периода 01.11.2003 г. до 31.10.2004 г. Анкетата е реализирана от анкетьори, наети и обучени от експертите по агростатистика в областните дирекции "Земеделие и гори". Интервюирани са около 3 580 земеделски стопани, определени чрез извадка по култури. Информацията се осигурява от професионални и от непрофесионални стопанства - зеленчукови градини. Не са обект на наблюдението семейните градини на домакинствата, чието производство е за задоволяване на собствени потребности.

Районите, цитирани в публикацията, са районите за икономическо планиране в България – ниво 2 по Европейската номенклатура на териториалните статистически единици (NUTS). Посочените в настоящата публикация резултати са представителни на национално ниво и на ниво 6 района за планиране (NUTS 2).

Таблица 5 Сравнение на общото производство

Видове зеленчуци	Реколта`2004 (хил.тона)	Реколта`2003 (хил.тона)	Изменение спрямо 2003г. %
Домати	237	428	-44.5%
Пипер	125	213	-41.6%
Патладжан	40	32	23.5%
Краставици	86	85	1.5%
Тикви	16	15	1.7%
Дини	100	214	-53.2%
Пъпеши	27	48	-43.1%
Сладка царевица	2	3	-39.9%
Картофи	573	450	27.3%
Лук кромид-зрял	45	42	5.4%
Ягоди	12	11	2.6%
Главесто зеле	117	138	-15.5%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" -
Наблюдение на производството на зеленчуци през 2004 г.

Таблица 4 Оранжерийно производство на основни зеленчуци – реколта`2004

Видове зеленчуци	Общо производство (тона)
Домати	36 211
Краставици и корнишони	30 726
Пипер	2 049
Салати и марули	1 041
Други зеленчуци	1 278
Общо:	71 305

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци през 2004

Таблица 6 Сравнение на средните добиви

Видове зеленчуци	Реколта`2004 (кг/дка)	Реколта`2003 (кг/дка)	Изменение спрямо 2003г. %
Домати	1 642	2 555	-35.7%
Пипер	1 138	1 531	-25.7%
Патладжан	2 484	2 463	0.9%
Краставици	1 804	1 413	27.7%
Тикви	1 372	1 167	17.6%
Дини	1 629	1 989	-18.1%
Пъпеши	1 132	1 106	2.4%
Сладка царевица	482	384	25.5%
Картофи	1 868	1 513	23.5%
Лук кромид-зрял	1 117	790	41.4%
Ягоди	585	442	32.4%
Главесто зеле	2 275	2 597	-12.4%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" -
Наблюдение на производството на зеленчуци през 2004 г.

Реализация на произведената зеленчукова продукция през 2004 г.

По-голяма част от произведените количества зеленчуци са предназначени за вътрешния пазар, като се наблюдава увеличение на реализацията на зеленчуци в сектора за преработка. 67% от домотите се разпределят в търговската мрежа. От реализираните количества зеленчуци директно в преработвателните предприятия с най-голям процент участват домотите, патладжана, пипера и ягодиите.

Таблица 7

Реализация на произведената зеленчукова продукция за 2004 г. - %

Видове зеленчуци	За собствена консумация	На търговци	Директно на преработвателни предприятия
Домати	7.3%	67.2%	25.5%
Пипер	4.5%	79.2%	16.3%
Патладжан	8.1%	71.9%	20.0%
Краставици и корнишони*	10.2%	82.4%	1.8%
Тикви	31.4%	68.6%	0.0%
Дини	5.4%	94.6%	0.0%
Пъпеши	4.5%	95.5%	0.0%
Главесто зеле	9.1%	90.9%	0.0%
Картофи	21.2%	74.8%	4.0%
Фасул	28.4%	70.2%	1.4%
Ягоди	6.0%	40.5%	53.5%

*Износът на краставици и корнишони е 5.6%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци през 2004 г.

Публикацията е приключена редакционно на 31 януари 2004 г.

Отговорник на публикацията: Нели Георгиева

Редакция: МЗГ, дирекция "Агостатистика"

За контакти: МЗГ, дирекция "Агостатистика"

Тел./факс: 980 82 94; E-mail: agrostat@mzgar.government.bg

Интернет страница на МЗГ-[http:// www.mzgar.government.bg](http://www.mzgar.government.bg)